Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2024-0721

(mr. M.E.J. Bracco Gartner, voorzitter, prof. mr. drs. M.L. Hendrikse, drs. B. Windt RBA, leden en mr. D.M.A. Gerdes, secretaris)

Datum uitspraak	22 augustus 2024
Klacht van	[naam bedrijf], verder te noemen [afkorting bedrijf], vertegenwoordigd door [naam 1], verder te noemen de consument
Tegen	Van Lanschot Kempen N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen Van Lanschot
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

Beleggen volgens het concept Value Investing. Overname vermogensbeheerder. Individuele vermogensbeheerportefeuille omgezet in participatie in beleggingsfonds. Geen tekortschieten.

1. Procedure

1.1 De commissie beslist volgens haar reglement en op basis van de stukken ingediend door partijen.

1.2 Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 24 mei 2024. Ter zitting was de consument aanwezig en namens Van Lanschot [naam 2], director client management & distribution, [naam 3], legal counsel, en [naam 4], fondsbeheerder.

1.3 Partijen hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat zij elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument is vanaf 2008 klant geweest bij Hof Hoorneman Bankiers N.V. (hierna: Hof Hoorneman). Via zijn vennootschap [afkorting bedrijf] heeft hij vermogen laten beheren door Hof Hoorneman. Het vermogen werd voor een deel beheerd volgens het concept ‘Classic Account’ en voor een deel volgens het beleggingsconcept ‘Value Investing’. Daarnaast had de consument – eveneens via [afkorting bedrijf] – vermogen ondergebracht in een privéportefeuille bij Hof Hoorneman.

2.2 In 2021 is Hof Hoorneman overgenomen door Van Lanschot.

Van Lanschot heeft besloten, om klanten van Hof Hoorneman te interesseren in een overstap naar Van Lanschot, het beleggingsconcept Value Investing te blijven aanbieden. Daarbij golden enkele wijzigingen. Onder meer werd het individuele vermogensbeheer vervangen door collectief vermogensbeheer door middel van een beleggingsfonds met de naam 'Van Lanschot Kempen Vermogensfonds Value Investing' (hierna: het VF Value Investing of het fonds).

2.3 Naar aanleiding van de overname heeft de consument besloten met de privéportefeuille niet naar Van Lanschot over te stappen, maar wel met het Classic Account en het Value Investing Account. Het Classic Account werd bij Van Lanschot omgezet in een 'Actief Vermogensfonds' en het Value Investing Account in een participatie in het VF Value Investing.

2.4 Bij brief van 6 juli 2021 heeft Van Lanschot aan [afkorting bedrijf] geschreven:

> *(...) Graag heten wij u welkom bij Van Lanschot. We hebben voor u (...) gereserveerd*
> *- Vermogensbeheerrekening, nummer (...)*
> *- Vermogensbeheerrekening, nummer (...)*
> *- Zelf Beleggenrekening, nummer (...)*
> *- BetaalRekening Zakelijk (...)*
> *Bij deze brief ontvangt u de 'Overeenkomst Private Banking' en andere documenten die nodig zijn om deze rekeningen voor u te openen.*
> *(...)*
> *Beleggingsprofiel voor uw beleggingsconcept Value Investing*
> *Wij hebben uw beleggingsprofiel niet opnieuw geïnventariseerd. Wij hebben uw bestaande profiel van Hof Hoorneman Bankiers ontvangen en vertaald naar het meest vergelijkbare beleggingsprofiel bij Van Lanschot. Het beleggingsprofiel 'Zeer offensief' is het meest vergelijkbaar. Tevens is dit ook het enige beleggingsprofiel [dat] wij aanbieden bij het concept Value Investing. (...)*

2.5 Van Lanschot heeft in 2023 besloten het VF Value Investing te beëindigen. Zij heeft in oktober 2023 een toelichting van dit besluit aan haar klanten verstuurd:

> *(...) Aanleiding en achtergrond*
> *Het VF Value Investing is een "vermogensfonds" dat investeert in aandelen en obligaties met een uitgesproken "waarde" stijl. Het (...) is een subfonds van Van Lanschot Kempen Vermogensfondsen (...). De sub-fondsen van VLK Vermogensfondsen zijn alleen beschikbaar voor beheerklanten van Van Lanschot Kempen N.V. De Beleggers (...) zijn voormalige klanten van Hof Hoorneman Bankiers N.V. die tijdens de overname van Hof Hoorneman Bankiers N.V. de keuze hebben gemaakt om klant van Van Lanschot Kempen N.V. te worden. Het VF Value Investing is in 2021 gestart met een fondsomvang van EUR 100 miljoen en sindsdien is de fondsomvang afgenomen tot circa EUR 68 miljoen (begin september 2023).*

(...) Private Banking (...) heeft aangegeven dat het VF Value Investing geen onderdeel zal uitmaken van de verschillende vermogensproposities en dat daarmee het VF Value Investing niet actief aangeboden zal worden aan private banking klanten (...). Hierdoor is er geen toekomstige groei vanuit de private bank of private cliënt oplossingen voor deze propositie te verwachten. Naar verwachting zal het beheerd vermogen van deze strategie verder afnemen, terwijl de kosten voor het beheer (...) niet (...) dalen. Dit zou op termijn betekenen dat de kosten van het VF Value Investing moeten worden verhoogd (...). Hierdoor zullen Beleggers op termijn nadeliger uit zijn. Op basis van de huidige verwachte ontwikkelingen en het (...) verwachte negatieve effect op de kosten (...), heeft VLK IM besloten het VF Value Investing te beëindigen. (...)

Klacht, vordering en verweer

2.6 [afkorting bedrijf} vordert dat Van Lanschot wordt veroordeeld tot het betalen van schadevergoeding. In de klacht vermeldt [afkorting bedrijf] een schadebedrag van €40.000,-. De vordering berust op de stelling dat Van Lanschot in strijd met haar verplichtingen heeft gehandeld:

(a) door achter te houden dat het fonds een gesloten fonds zou worden;
(b) door achter te houden dat het fonds 'leegliep';
(c) door rendementen te behalen die fors onder de benchmark lagen; en
(d) door onvoldoende inzicht te verschaffen in de waardeontwikkeling.

2.7 Van Lanschot heeft verweer gevoerd. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

3.1 De commissie zal de diverse klachtonderdelen hieronder beoordelen.

Klachtonderdeel (a) en (b): achterhouden informatie gesloten karakter en leegloop fonds?

3.2 Volgens [afkorting bedrijf] heeft Van Lanschot ten tijde van de overname met opzet onvermeld gelaten dat het VF Value Investing een gesloten karakter had. [afkorting bedrijf] stelt dat het alleszins voor de hand had gelegen dat Van Lanschot nieuwe participanten voor het fonds zou werven, onder meer door het fonds bij haar bestaande klanten onder de aandacht te brengen. Dit heeft Van Lanschot echter niet gedaan. Verder verwijt [afkorting bedrijf] Van Lanschot dat zij geen informatie heeft verstrekt over het feit dat het VF Value Investing een aanzienlijk deel van zijn participanten heeft verloren (wat [afkorting bedrijf] de 'leegloop' van het fonds noemt).

3.3 Naar het oordeel van de commissie is niet gebleken dat de informatieverstrekking van Van Lanschot in dit opzicht ontoereikend was. Afgaande op de stukken had het VF Value Investing een 'open-end' karakter en was het daardoor toegankelijk voor andere participanten dan voormalige klanten van Hof Hoorneman.

Tegen de stelling dat zij actiever nieuwe participanten had moeten werven heeft Van Lanschot ingebracht dat het fonds een zeer offensief karakter had – gekenmerkt door het zoeken naar laag gewaardeerde aandelen met verborgen potentieel – en dat dit type belegging niet per se geschikt was voor haar bestaande klanten, die doorgaans een lagere risicobereidheid hebben dan voormalige klanten van Hof Hoorneman. Ook heeft Van Lanschot erop gewezen dat maandberichten van het VF Value Investing op haar website werden gepubliceerd (in de Investment Management Fund Library) en dat participanten zoals [afkorting bedrijf] daar de ontwikkelingen van het fonds, zoals de verandering in omvang, konden volgen.

Klachtonderdeel (c): rendementen

3.4 Volgens [afkorting bedrijf] is sprake van underperformance, waarmee wordt bedoeld dat het VF Value Investing resultaten behaalde die sterk achterbleven bij de resultaten van een reeks vermogensbeheerders. Ook stelt [afkorting bedrijf] dat tegenvallende rendementen werden behaald in een periode waarin de beurzen het goed deden.

3.5 Dit klachtonderdeel slaagt niet. De gestelde underperformance is onvoldoende grond voor schadevergoeding. Bepalend is of bij het beheer van het VF Value Investing, in het bijzonder bij de aan- en verkoop van beleggingen, de fondsbeheerder heeft gehandeld conformde bepalingen over het beleggingsbeleid zoals vastgelegd in de documentatie geldend voor het VF Value Investing. Noch de stellingen van [afkorting bedrijf], noch de stukken bevatten aanwijzingen dat de fondsbeheerder in strijd met het beleggingsbeleid heeft gehandeld.

Klachtonderdeel (d): onvoldoende inzicht verschaft in waardeontwikkeling?

3.6 Ten slotte stelt [afkorting bedrijf] dat Van Lanschot heeft verzuimd voldoende inzicht te geven in de waardeontwikkeling van de beleggingen. Ter toelichting stelt [afkorting bedrijf] dat Hof Hoorneman periodieke rapportages toestuurde waarin de waardeontwikkeling van elke afzonderlijke belegging in de portefeuille werd beschreven. Bij Van Lanschot ontbrak een zo gedetailleerde verantwoording. Van Lanschot heeft hiertegen ingebracht dat VF Value Investing over ieder kwartaal een rapportage maakte die participanten in het internetportaal van Van Lanschot konden raadplegen.

3.7 De commissie heeft de indruk dat dit klachtonderdeel is ingegeven door de veronderstelling dat de rapportage van een beleggingsfonds (zoals het VF Value Investing) net zo gedetailleerd zou moeten zijn als de rapportage over een individuele beheerportefuille (zoals [afkorting bedrijf] die voorheen bij Hof Hoorneman had). Die veronderstelling is niet juist, omdat bij individueel vermogensbeheer andere rapportageregels gelden dan bij het beheer van een beleggingsfonds. Verder blijkt uit het verweerschrift dat de waarderings-methode ('valuation method') van het VF Value Investing is toegelicht in het prospectus en ontbreken aanwijzingen dat de rapportages van het VF Value Investing in strijd waren met de daarvoor geldende regels.

Slotsom

3.8 Hiervoor is geconstateerd dat de klachtonderdelen niet slagen. De vordering van de consument zal daarom worden afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering van de consument af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen de uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement staat dat beroep kan worden ingesteld tot zes weken na de dag van de uitspraak. Meer informatie over beroep instellen kunt u vinden op www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen twee weken na verzending van de uitspraak kunt u verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen twee weken na verzending van de uitspraak verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de commissie niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 oktober 2023, te vinden op www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl